

maart / april / mei 2025

nummer **68**

- **Verslagen Jan van Rijsewijk tenzij anders vermeld.**

* redactie behoudt zich het recht voor ingezonden stukken zo nodig aan te passen.

excursie

- Verslag Frans van Gils
Excursie Brabantse Biesbosch
1 maart 2025

Deelnemers: Carola, Marianne, Ans, Nico, Fred, Victor, Yvette, Frances, Frans.

Om 8:00 uur verzamelde zich een groep van 6 deelnemers in Udenhout om vandaar naar de Biesbosch te vertrekken. Ik en Carola vertrokken vanuit Kaatsheuvel naar de Biesbosch.

Op een afgesproken locatie in de Biesbosch wachtten we op de groep uit Udenhout en begonnen maar gelijk vanuit de auto vogels te spotten.

In het riet zagen we al wat bewegen en dit bleek een roodborstje te zijn. Later zagen we ook nog een vrouwtje rietgors. We zagen al snel dat het water langs de Bandijk vrij hoog stond wat de kans op steltlopers zoals grutto en kievit klein maakte.

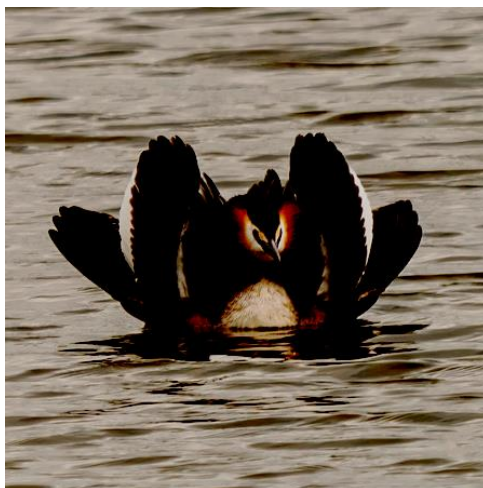
Toen de mensen uit Udenhout eraan kwamen zijn we verder gereden naar onze eerste stop naar de landtong die uitkijkt op het grote water. Daar naartoe gelopen hoorde we al onze eerste Cetti's zanger die we deze ochtend nog velen zouden horen. Later liet ook

een waterral zich horen. Over het water turend met eerst de verrekijker zagen we de 'gewone' soorten zoals o.a. smienten, bergeenden, futen en wilde eenden.

Inmiddels had Victor zijn telescoop opgezet om de plas nog eens goed af te speuren en zagen we al snel grote zaagbekken, brilduikers en een groep van 40 – 50 kluten. Ook 3 reeën liepen er aan de overkant te grazen. In de dode bomen zagen we nog een zeearend zitten. Terug lopend weer naar de auto hadden we ook nog wat bosvogels gezien of gehoord zoals vink, zanglijster en merel.

Vervolgens reden we naar de Jantjesplaat om daar een stukje te gaan wandelen.

Het wandeltempo lag niet erg hoog omdat we te druk waren met alles af te speuren. We zagen wintertalingen die mooi op kleur waren, veel kuifeenden, meerkoeten en waterhoentjes. En we hoorden weer de speenvarkenroep van de waterral.

Even verder gelopen over een brug zagen het prachtige schouwspel van

2 baltsende futen. Hier hebben we met zijn allen even bij stilgestaan om te genieten van dit schouwspel.

Na het rondje daar te hebben voltooid zijn we even koffie gaan drinken in het Biesbosch museum. Hierna wilden we een aantal plekken bezoeken waar vaak nonnetjes worden gezien en op waarneming werd een velduil gemeld. Maar helaas geen nonnetjes en velduil. Victor wist nog een plek waar ringmussen werden gezien rond een leegstaande boerderij. Hier alles afgespeurd naar ringmussen maar helaas ook geen ringmussen.

Zo zie je maar weer dat vogelen soms kan meevallen en zie je soorten die je niet zou verwachten en het gebeurt natuurlijk ook dat je hoge verwachtingen hebt om soorten te zien die je dan niet te zien krijgt. Maar deze onvoorspelbaarheid van vogelen maakt het juist ook weer leuk. Gelukkig hebben we vooral in het begin toch wel leuke soorten gezien.

aalscholvernesten

In 2002 vestigden zich aalscholwers in De Leemkuilen, waarvan de kolonie inmiddels is uitgegroeid tot enige tientallen nesten. Voorgaande jaren bezochten we de grote plas op traditionele wijze, om met een roeiboot de oeverwaluwand op het eiland te prepareren en daarna de nesten van de aalscholwers te tellen.

Dat was een hele klus. De (veel te zware) stalen boot moest eerst vervoerd worden vanuit Oisterwijk, vervolgens met moeite te water gelaten en dan roeiend naar de bestemmingen toe. Daar de oeverwaluwand is afgeschreven en de laatste jaren geen dienst meer doet kwamen we op het idee om ditmaal een drone in te zetten. Jan van Laarhoven meldde zich spontaan, om met zijn drone de kolonie te filmen. Vogelonderzoek met drones

wordt steeds populairder vanwege de efficiëntie en de minimale verstoring van de vogels. Ze zijn snel en kunnen vrij nauwkeurig het aantal vogels in een gebied tellen. Het geeft minder verstoring omdat ze van grotere hoogte kunnen werken.

In nog geen half uur lukte het om de gehele kolonie in beeld te brengen. Menig beginnende dronevlieger heeft het meegemaakt, dat een drone als gevolg van een stuurfout of een ondoordachte beweging hoog in een boom belandt en verongelukt. Jan bestuurdde zijn nieuwe drone daarom op veilige afstand van de bomen. Er werden +/- 35 nesten geteld.

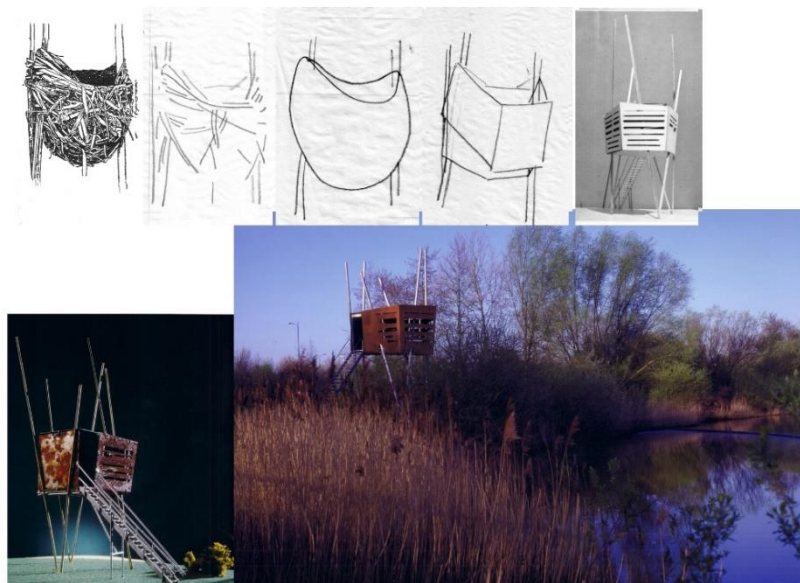
Een gedeelte van de kolonie hier op foto vastgelegd. Op de computer zijn thuis de nesten geteld en gemarkeerd.

excursie

- Verslag Victor Retel Helmrich
Excursie Emerput en De Strijpen
29 maart 2025

Het is een mooie zonnige ochtend als we langs de Emerput staan. Op het water dobberen **krakeenden**, **meerkoeten**, **kuifeenden** en **futen**. We zijn gekomen om aan deze put de vogelkijkhut te bezoeken die ik in 1998 i.o.v. de gemeente Breda voor de Westbrabantse Vogelwerkgroep ontwierp. Kees Wijnen van de werkgroep heet ons aan de plas welkom. Hij heeft de sleutel om de hut te kunnen betreden. In de hut leg ik uit wat de gedachte was om tot dit ontwerp in staal en op palen te komen. Dat de hut na zoveel jaren er nog staat doet me deugd.

Al is het natuurlijk jammer dat de Emerput niet meer de natuurkwaliteit heeft als toen. Indertijd was het een slikrijke plas door het spoelen van de suikerbieten van de CSM. Daar kwamen veel vogelsoorten op af die op drijvende elementen in de plas zich goed lieten bekijken. Ook jammer dat vanwege vandalisme de hut niet meer vrij toegankelijk is. Een stalen deur met slot is nodig gebleken.

Na dit korte bezoek togen we naar Prinsenbeek. Daar ligt het natuurgebied De Strijpen. In gezelschap van Kees en zijn zwager komen we aan op de Hooglaarsestraat. Daar begroeten we Corrie van Haperen, die als IVNgids en bewoonster van het gebied ons uitleg geeft. Het gebied is een polderachtig met sloten, rietlanden, wilgenbosjes en oude elzenbroekbosjes. De naam Strijpen komt van strepen die de sloten met rietzomen het landschap tekenen., legt Corrie uit. Er liggen gronden die nog sterk in agrarisch gebruik zijn maar ook stukken die een natuurbestemming hebben. Staatsbosbeheer is eigenaar. Het gebied is in ontwikkeling om deel uit te maken van een groter geheel. De wens is meer ruimtelijke relaties te leggen tussen de natuurgebieden die langs de Mark liggen en de landbouw hierin natuurinclusief te integreren. Eén landbouwbedrijf langs de Hooglaarsestraat is al zover maar het blijkt allemaal niet eenvoudig te zijn.

We gaan van de verharde weg af om langs wilgenstruweel en oude elzen in het broekbos uitzicht te krijgen op de met riet omzoomde hooilandjes. We horen de eerste fitissen, rietgorzen en krijgen ook de blauwborst te zien. Kneuen, putters en graspiepers vliegen voor ons uit. We speuren op rustpunten naar vogels in het veld maar zien prachtig getekende buizerd te hebben bekeken kwamen we op een zandpad dat onthard bleek. D.w.z. dat de verharding is verwijderd voor meer landschappelijke en ecologische kwaliteit. M.i. een maatregel die wel meer mag worden uitgevoerd in de buitengebieden. Voor de meeste van ons was het een leuke kennismaking met collega-vogelaars in een gebied dat we nog niet kenden. Corrie en Kees ons bij het afscheid nemen van onze gidsen nog mee. bar weinig Kievieten en andere weidevogels. Maar het landschap en de begeleiding van de Westbrabanders maakt veel goed. Na een

De excursie werd voor een deel van de groep afgesloten bij Lidwien, oud lid van de VWG en op haar 91ste nog steeds actief als vogelaar en natuurbeschermster. Op het terras van haar hoeve die op een schootsafstand van De Strijpen staat werd nog even nabesproken onder het genot van koffie en vlaai. Tot slot werd nog even in de vlaamse schuur naast de oude boerderij de aanwezigheid van de kerkuil gecheckt. En ja hoor hij bleek er te zitten.

De volgende soorten werden tijdens de excursie waargenomen:

Aalscholver, blauwborst, buizerd, cettiszanger, fitis, graspieper, grauwe gans, grote bonte specht, houtduif, kneu, koolmees, meerkoet, nijlgans, ooievaar, pimpelmees, putter, rietgors, roodborst, roodborsttapuit, sperwer, spreeuw, staartmees, tjiftjaf, vink, wilde eend, winterkoning, zwarte kraai.

privacy

Privacy wordt wel gedefinieerd als het recht met rust gelaten te worden. Meestal denken we bij privacy aan internet, persoonsgegevens, Facebook en andere social media. Maar dat betreft slechts één van de soorten privacy, namelijk de informatiele privacy <https://www.justitia.nl/privacy/>

Op de laatste update van de ledenlijst, te vinden op de website onder 'Alleen voor leden', zijn sommige adressen bewust weggelaten. Enkele van onze leden kiezen ervoor om niet volledig met naam en adres op de ledenlijst te staan vanwege privacy-overwegingen. Ze willen hun persoonlijke gegevens beschermen tegen ongewenste contacten, spam of risico's zoals identiteitsfraude. Dat respecteren we. Zeker sinds de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) in Nederland is men zich bewuster geworden van het recht op privacy en het beperken van het delen van persoonlijke informatie.

Daarnaast voelen sommigen zich simpelweg prettiger als alleen noodzakelijke gegevens worden gedeeld, bijvoorbeeld alleen een voornaam of e-mailadres, in plaats van hun volledige adresgegevens.

excursie

- Verslag Frans van Gils
Boer Meeuwis Millenaar en Kornse Boezem
4 april 2025

Vrijdag 4 april zijn we met een aantal leden van onze werkgroep op uitnodiging van de Vogelwerkgroep van KNNV Tilburg op bezoek geweest bij natuurinclusieve boer Meeuwis Millenaar in Dussen. Over de Bergse Maas met het pontje in Dussen kwamen we aan bij Boer Meeuwis Millenaar en werden hartelijk ontvangen met koffie en gebak. Na de koffie gaf hij ons informatie over zijn manier van werken en wat dit allemaal met

zich meebrengt. Door zijn jarenlange ervaring werkt hij ook als coach en adviseur voor boeren in de veeteelt maar ook akkerbouw die ook over willen schakelen op deze manier van boeren.

Hierna gingen we een rondje wandelen over zijn akkers en legde hij ook hier uit hoe hij dit beheerd en wat hij ervoor heeft aangelegd. Zo liep er over het terrein een lange rug zand met een kale strook erlangs wat een keverbank is om de insectenrijkdom te stimuleren ook waren er stroken met distels. Het grasland was ingezaaid met een kruidenrijk mengsel. Op de distels zagen we al gelijk een groepje **putters** zitten. Even verder gelopen liep een **fazant** en aan het einde van het grasveld staken een aantal hazen over. Zo zie je maar dat het wel werkt.

Hierna gingen we naar het plas-dras gedeelte van zijn land. Op zijn land achter zijn huis heeft hij een aantal hectare onder water gezet voor de weidevogels. Langzaam liepen we in groep naar de bouwkeet die hij vlakbij de plas-dras heeft staan als vogelkijkhut.

Verschillende keren stopten we om even door de telescoop te kijken en de vogels aan ons te laten wennen voordat ze allemaal op zouden

vliegen. Aangekomen bij de hut zagen we het resultaat wat het oplevert door een plas-dras aan te leggen. We zagen veel **kluten**, **kieviten**, **watersnippen**, **tureluurs**, **slobeenden**, **bergeenden** maar ook wel bijzondere soorten als **kemphanen**, **zomertalingen**, **kleine plevertjes** en **pijlstaarten**. Ook kwam er nog een **bruine kiekendief** over gevlogen. Helaas ook hier maar 2 **grutto's** gezien.

Na dit bezoek bedankten we de boer voor zijn mooie rondleiding en zijn gastvrijheid en zijn we naar de vlakbij gelegen Kornse boezem gereden. We hebben daar heerlijke in het zonnetje bij de molen in

gras geluncht. We spraken hier nog met een plaatselijke vogelaar en hij bevestigde dat het ook hier slecht gaat met de grutto's en andere weidevogels. We hebben nog een mooie rondwandeling gemaakt in het gebied. Hier zagen we af en toen nog een blauwborst zijn baltsvluchtje maken

en genoten we van het mooie ontluikende frisse groen, de vlinders en het gezang van de vogels. Een deel van de groep is hierna nog een ander gebiedje in de buurt bezocht maar ik ben naar huis gefietst over het pontje van de Bergse Maas.

Ik heb genoten van de mooie dag.

Met dank aan de Vogelwerkgroep KNNV Tilburg

kort verslag

- Verslag Marijke Bom/Ans van Roessel
Biesbosch
12 april 2025

Vandaag 11 april op een zonnige dag naar de Biesbosch. Het begon met mist die gelukkig opgetrokken was voordat we er waren. Het werd een rondje Noordwaard te beginnen bij de Bandijk. Bij verschillende plassen gestopt om ze met de telescoop af te speuren.

We zagen o.a. soorten als: Witgatje, wintertaling, zomertaling, gele kwikstaart, alom cetti'szangers, zanglijster, zwartkop, kneu, veldleeuwerik, boerenzwaluwen die nestjes zochten, rietzangers die zich duidelijk lieten horen.

Buizerd, kiekendief, verschillende ganzen w.o. brandgans en rietgans.

Op de laatste grote plas veel grutto's, kemphanen die al een witte nek kregen, veel tureluurs. We hebben de blauwborst alleen gehoord, maar het mooie schouwspel van de zeearend die alles laat opvliegen mooi waargenomen.

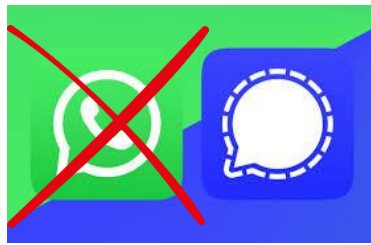
Als afsluiting van de meer dan 50 soorten vogels iets lekkers bij het Biesboschcentrum en naar huis.

Ans zag op de terugweg, nog in de Biesbosch, rietganzen.

whatsapp – signal

▪ Bron: Chat GPT

Wij zijn met onze VMB berichtenapps overgestapt naar Signal. Een overstap van WhatsApp naar Signal kan om meerdere redenen aantrekkelijk zijn, afhankelijk van persoonlijke voorkeuren en bezorgdheden. De belangrijkste reden die vaak genoemd wordt, is **privacy en gegevensbescherming**.

Er zijn een aantal veelvoorkomende motieven:

1. *Betere privacybescherming*

Signal staat bekend om zijn sterke focus op privacy. In tegenstelling tot WhatsApp, dat eigendom is van Meta (Facebook), verzamelt Signal geen metadata zoals: wie je berichten stuurt, hoe vaak, of wanneer je online bent. WhatsApp versleutelt berichten wel, maar slaat nog steeds metadata op die voor advertenties gebruikt kunnen worden.

2. *Open source en transparantie*

Signal is volledig open source, wat betekent dat de code openbaar is en gecontroleerd kan worden op veiligheid en privacy. WhatsApp heeft wel onderdelen van zijn code openbaar gemaakt, maar niet alles.

3. *Geen koppeling aan grote techbedrijven*

Signal is een onafhankelijke non-profitorganisatie. WhatsApp is onderdeel van Meta, dat een geschiedenis heeft van schandalen rondom datamisbruik (zoals Cambridge Analytica).

4. *Minimalistische benadering*

Signal biedt minder afleiding en bevat geen advertenties, statusupdates of algoritmes die bepalen wat je ziet. Voor sommige gebruikers voelt het daardoor rustiger aan.

Conclusie: Als privacy, onafhankelijkheid en transparantie belangrijk voor je zijn, dan is overstappen naar Signal zeker de moeite waard.

waarnemingenwerkgebied

Een samenvatting van de opmerkelijkste vogelmeldingen van de afgelopen 3 maanden. Meldingen komen binnen via de app 'VMBwaarnemingen'.

02/3 We starten deze maand met een **blauwe kiekendief** en een **paartje wulpen** in Moergestels Broek (VRH).

04/3 Rond deze datum worden de eerste **baltsende kievit**en gehoord rondom Udenhout.

05/3 **Roodborsttapuit, cettiszanger, gele kwikstaart en kleine bonte specht** in de Brand (JvR). Honderden **grauwe ganzen** 'terroriseren' dit gebied met hun geluid en gedrag. Storend niet alleen voor de vogelaars maar ook voor andere vogelsoorten.

06/3 Deze morgen laat een vroege **fitis** zich horen nabij Heisteege in Oisterwijk (MD).

07/3 Nog steeds verblijft er een **klapekster** op de Kampina. Ook wordt de eerste zang van een **boomleeuwerik** gehoord (JP).

09/3 Onder dakranden in het dorp Goirle worden 3 paartjes **ringmussen** gespot (VRH).

11/3 De **scholeksters** op de daken bij de Nijverheidsweg in Udenhout worden nauwlettend in de gaten gehouden (CG).

14/3 Een eerste waarneming van de **blauwborst** bij de Reusel in Moergestel alsmede **25 grutto's** (DvE).

16/3 Een **kleine bonte specht** wordt gefotografeerd bij de Waterzuivering te Biest-Houtakker (DD). Ook op de Regte Heide zit nog de **klapekster** (FvG).

17/3 Paniek onder de vogels: Een **zeearend** vliegt over het Diessens Broek (NH).

20/3 De **blauwe reigerkolonie** telt 11 bezette nesten. De **aalscholverkolonie** 36 nesten. Ook zitten er deze dag nog 16 **slobeenden** (NH).

24/3 **Roerdomp** hoempt vanuit het Belvertsven op de Kampina (ME). Ook is deze ochtend een **koppel bruine kiekendief** met nestmateriaal gespot in het Diessens Broek (PvG). In het Moergestels Broek een melding van **44 grutto's** (PB).

27/3 Bij de Willekensdreef ontdekt men een **beflijster** (DvE).

30/3 Een late **kraanvogel** vliegt over het Diessens Broek (KV). Twee dagen later worden er nog twee waargenomen in Kaatsheuvel (EP).

02/4 Ook zit er een **rietzanger** in het Diessens Broek (EP). Over de tuinen ergens in Loon op Zand scheert een **smelleken** achter wat zangvogels aan (JvR).

04/4 Langs de Abcovense dijk melden zich de eerste **huiszwaluwen** (VRH). Een dag later is een eerste **gekraagde roodstaart** te horen aan de Katsbogte (VRH).

07/4 Op het Hengstven ook melding van **gekraagde roodstaart**, zingende **veldleeuwerik** en **6 gele kwikstaarten**. Op Huis ter Heide zingt er een **nachtegaal** (VRH).

12/4 Opslag Noord meldt een eerste **grasmus**, alsmede een overvliegende **raaf** (FvG). Op Annaninas Rust een **bosrietzanger** (PvG).

Tussen 12/4 en 29/4 zijn door een technische fout geen waarnemingen terug te zien.

29/4 Een vr. **blauwe kiekendief** (witte stuit) vliegt boven Moergestel (DvE).

30/4 In de Brand zit een **lepelaar** (FvG). Deze dag wordt ook een **halsbandparkiet** gespot bij het Korvelplein in Tilburg (VRH).

02/5 Op het terrein van de oude steenfabriek zit een **roodborsttapuit** alsmede een **tapuit** (LvK).

04/5 In het voorportaal van zijn nestkast bij de ingang van de Brand naast het benzinestation op de Schoorstraat wordt een **steenuiltje** op de korrel genomen (FvG).

05/4 Een van de eerste **spotvogels** en een **wielewaal** laat zich horen bij de uitkijktoren op de Kampina (KK).

06/5 Een vroege **grauwe klauwier** in het Hengstven en een jagende **boomvalk** in de Brand (JvR).

10/5 In de Opslag oost vliegt een **rode wouw** (FvG).

11/5 Een **grauwe klauwier** laat zich zien in de Brand (JvR). Bij deze waarneming blijft het echter. Hierna worden later in dit deel geen klauwieren meer gezien. Deze dag ook een eerste **fluiter** in het Plantloon (FvG). De eerste **zomertortels** melden zich in de buurt van Alphen en Riel (VRH/KV).

- 12/5** **Grauwe klauwieren** worden gezien in het Hengstven. Later worden daar 5 terr. vastgesteld en op Huis ter Heide 8 terr. (JvR).
- 13/5** En ook is de **grauwe klauwier** in de Gommelsestraat gearriveerd (NH). Het gebied in de Brand waar elk jaar klauwieren zaten is dit jaar niet in trek.
- 17/5** Boven Moergestel wordt een **wespendief** opgemerkt (DvE).
- 18/5** Langs de Elsdijk worden **kwartels** gehoord (DvE). Later ook in Opslag noord (FvG). Bij de Hilver jaagt een **bruine kiekendief** (CG).
- 23/5** Een jagende **boomvalk** op de Regte Heide (YvE).
- 27/5** Het geluk om in de Oisterwijkse bossen een **raven**familie te zien en van boom naar boom vlogen (CG).
- 30/5** In de Brand jaagt deze dag een **rode wouw** (JvR).

Geef je waarnemingen door aan Sovon. Avimap is de app waarmee je in het veld je vogeltelling makkelijk invoert. De app werkt ook offline en is speciaal voor de telprojecten van Sovon ontwikkeld.

Waarnemers: Aad van Gelswijk (AvG), Nico Hilgers (NH), Louis van Keulen (LvK), Jan Paymans (JP), Peter van Gestel (PvG), Marlies de Kort (MdK), Jan van Rijsewijk (JvR), Victor Retel Helmrigh (VRH), Marcel Morel (MM), Eric Poelen (EP), Marian Bertens (MB), Frans van Gils (FvG), Wiel Poelmans (WP), Corine Goldschmidt (CG), Francis van Lipzig (FvL), Henk Bertens (HB), Ans van Roessel (AvR), Martin Droog (MD), Yvette van Eekelen (YvE), Martien van Liempd (MvL), Kim Kokkelink (KK), Peter Slingerland (PS), Peter van den Dries (PvdD), Martin van Haaren (MvH), Jan van Laarhoven (JvL), Mart Ermen (ME), Paul Dobbelaar (PD), Nicole van der Steen (NvdS), Peter van de Ven (PvdV), Keno Vrisekoop (KV), Frank Driessen (FD), Wilma Boink-Janssens (WB), Diana Dekeling (DD), Danny van Eck (DvE), Hans van Vugt (HvV), Marli Kahmann (MK), Peer Busink (PB)

maasheggen

- Frans van Gils
Maasheggen
3 mei 2025

Voor mij en velen met mij was dit een nieuw omgeving en ik was daarom benieuwd naar dit gebied en wat we daar aan vogels zouden zien. Het overtrof de verwachtingen.

De Maasheggen is het oudste cultuurlandschap van Nederland en heeft ook sinds 2018 de status van UNESCO werelderfgoed. De kleinschalige bloemrijke percelen worden omzoomd door de karakteristieke gevlochten heggen van vooral sleedoorn en meidoorn. De heggen worden in elkaar gevlochten via een speciale zeer oude techniek die lang geleden (voor de uitvinding van prikkeldraad) werd toegepast om het vee in de weides te houden en de roofdieren erbuiten. Door deze heggen die ook in het voorjaar uitbundig bloeien, vormt dit een schuilgelegenheid voor vogels muizen, insecten en allerlei andere dieren wat de biodiversiteit enorm verhoogd. De techniek van heggen vlechten is in dit gebied weer in ere hersteld en er worden zelfs kampioenschappen van gehouden. De oppervlakte was ooit 15000 hectare. Gelukkig is daar nog ongeveer 2000 hectare van over.

We hadden afgesproken bij Portaal de Vilt in Oeffelt. We waren met 16 deelnemers dus een mooie opkomst. We zagen bij aankomst al gelijk de karakteristieke heggen die het gebied de naam geven. We hoorden al de **grasmussen** zingen en we zagen **putters** en **kneutjes**. In een van de fruitbomen zagen we ook een mooie **gele kwikstaart**. Dat was al een mooie start van de wandeling van ongeveer 5 km. We hoorden en zagen nogal wat soorten die typisch zijn voor dit kleinschalig cultuurlandschap. Zoals de **braamsluiper** die we op

diverse locaties gehoord hebben maar ook hoorden we vrij in het begin van de wandeling al de mooie zang van de **nachtegaal**. Omdat dit gebied langs de Maas ligt waren er ook stukken van moeras en plas dras met bijbehorende vegetatie en slikrandjes. Hier zagen we **bergeenden**, **groenpootruiter**, **kleine plevier** en bij het plasje werd er zowaar een **ijsvogeltje** gezien zittend op een rietpluim. Maar even later bleek er nog een te zitten die zijn vrouwtje een visje aanbood. Dat was genieten! Even verder gelopen langs een rietstrook zagen we enkele **blauwborsten** die druk met elkaar in de weer waren. We hadden al diverse soorten rietvogeltjes gehoord zoals de **kleine karekiet**, **bosrietzanger**, **cetti's zanger**; maar Nico wees ons op de zang van een hele zeldzame rietvogel: de **grote karekiet**. We hebben hem allemaal heel duidelijk horen zingen. We hebben nogal een tijdje staan wachten of we hem ook konden zien maar dit is helaas niet gelukt.

Langs de heggen en weilanden, die prachtig geel kleurden van de boterbloemen, liepen we langs hele oude eiken en essen. Fred, onze roofvogel specialist was helemaal gelukkig want hij had een **havik** zien jagen. In het laatste stuk van de wandeling liepen we door een broekbosje. Daar hoorden we de **gekraagde roodstaart**, **boomkruiper** en **koekoek**.

Al met al een zeer gevarieerde wandeling in een prachtige omgeving.

Een landschap zoals het er 100 jaar geleden op veel meer plaatsen in Nederland moet hebben uitgezien. Wandelend door dit gebied waan je je in die tijd. Marianne, Henk en Victor. Hartelijk bedankt voor de organisatie! Wij hebben ervan genoten. Waargenomen soorten bijgehouden door Marianne Bertens: In totaal 51 soorten.

vogelweek

- Bron: Vogelbescherming

De Vogelweek van 2025 zit er op. Dat vogels kijken steeds populairder wordt wisten we al. Er ontstond een ware stormloop op alle vogelexcursies. Samen met het goede vogelkijkweer en grote aantallen deelnemers maakt dit de Nationale Vogelweek van 2025 tot een groot succes. Een diepe buiging voor de excursieleiders die dit mogelijk gemaakt hebben!

Een paar leuke getallen: In totaal werden er 215 excursies of andere vogelactiviteiten georganiseerd, nog los van enkele tientallen digitale vogelroutes. Hiervoor waren bijna 100 excursieleiders op pad. Met andere woorden: meerdere excursieleiders gaven (veel) meer dan één excursie. Een schatting geven van het totaal aantal deelnemers is lastig, ook omdat de aanmeldingen niet altijd via vogelweek.nl verliepen. Maar men schat dat zo'n 3.000 mensen hebben deelgenomen aan al deze activiteiten, dus dat is heel mooi! Vogelwerkgroep Midden-Brabant deed dit jaar mee met twee rondleidingen. Excursieleiders Nico ('Op naar de Brand') en Jan ('Rondje Hengstven' digitaal) worden bedankt voor hun inspanning. Uit de feedback kunnen we opmaken dat de wandelingen erg gewaardeerd werden.

column

▪ Corine Goldschmidt

"Er komen altijd vragen in mij op als ik naar vogels kijk en ermee bezig ben. Zodoende lees ik veel, ga ik op zoek naar onderzoeken en details. En dan ontstaat er een verhaal in mijn hoofd en ga ik erover schrijven".

VERVOLGING EN SPIONAGE OP DAKEN

In maart zijn ze er weer, scholeksters bij hun broedplaatsen op platte daken. Rondlopen, wachten, speuren, vele uren geduld uitoefenen is inmiddels routine. Later in het seizoen hopen op het zien van jongen die gevoerd worden en dat ik geen platgereden of doodgevallen exemplaren op de parkeerplaatsen aantref. Die hoop wordt ieder jaar verschillende keren door gewonden en lijkjes de kop in gedrukt.

Voor het goede doel houd ik vol al moet ik bekennen dat industrieterreinen op zichzelf niet erg bijdragen tot de combinatie levensvreugde en natuurbeleving. Hoewel ik soms word verrast.

Door broedende gekraagde roodstaarten bijvoorbeeld of zoals twee jaar geleden, door jonge ransuilen in een zomereik.

De vreugde is groot als ik een scholekster in het vizier krijg, vooral als er

een geringd exemplaar bij blijkt te zitten. Dit voorjaar gebeurde dat voor de tweede keer. Op de ring las ik 'Paris'. Vanuit Frankrijk helemaal naar Udenhout vliegen om een broedplekje te zoeken op een dak op een industrie terrein. Dan ben je wel radeloos. Hoewel De Brand van daaraf lonkt en de weilanden eromheen. Vol goede moed sta ik de Française te zoeken en te wachten of ik haar zou horen. Er komen twee vrouwen aangewandeld. Ik vraag of zij misschien tijdens hun wandeling scholeksters hebben gezien of gehoord. 'Dat moet je aan Hein vragen!' roepen ze tegelijk uit. 'Hein weet alles van vogels en die weet vast waar ze zitten. Kom maar mee.' Hein leek mij uiteraard meteen 'mijn man'. Voor ik het weet zit ik aan een keukentafel aan de thee, met Hein. Ja, die scholeksters zitten wel bijna ieder jaar op het dak aan de overkant, tegenover zijn huis. Ze gaan vaak eten in het weiland tegenover de Tango (daar zie ik ook regelmatig een paar zonder ringen). Ja hoor, broeden doen ze ook op dat dak.

Wat een goed bericht na al die uren zonder resultaat rond rijden. Ik vertel over het beschermingsproject 'Scholekster op het dak', het nut van gaas tegen de regenpijp zodat de jongen daar niet door wegspoelen en een omgekeerde pallet om te schuilen. Hein zegt dat hij daar het dak wel op zal mogen, hij kent die mensen wel, hij woont er al jaren tegenover. 'Vorig jaar hebben ze daar een nest weggehaald', zegt Hein. 'Hoezo?', vraag ik, 'waarom hebben ze dat gedaan?' 'Dat snap ik ook niet', zegt hij, 'je kunt ze geen eens in een volière houden.'

Ai, het gevoel bekruipt me dat ik niet helemaal op de goede plek aan de thee zit. Hein wil best voor mij dat dak op om te kijken of die scholeksters daar zitten, hij laat het wel weten. Ik hoop ondertussen dat het broedpaar een ander dak heeft uitgekozen. Het zou jammer zijn als Hein met de buurman praat en ik slapende honden wakker heb gemaakt, hoewel de scholeksters dat met hun eigen geluid ook wel doen.

Bij een ander pand hoor ik iemand vertellen dat daar ook vaak gebroed wordt. Hij heeft wel oren naar de maatregelen om de vogels te helpen. Als ik hem vraag wie daarover gaat bij dat pand, blijkt hij dat zelf te zijn. Dat geeft de burger moed. Ik zal daar binnenkort langs komen. Als ik aanbeld wordt de deur geopend door de directeur, naar later blijkt. 'Zoek je een baan?' vraagt hij hoopvol. Zonder sollicitatie mag ik het dak ook wel op. De inspectie samen met Nico laat wel wat sporen zien maar geen broedgeval. Bij de burens weten ze te melden dat daar dit jaar niet gebroed wordt. 'We horen ze wel en zien ze ook vliegen maar hier broeden ze niet. Want dan zit er elke ochtend voor onze ingang zo'n vogel tegen het raam te tikken maar nu zien we dat niet.'

Dat hoorde ik twee jaar geleden ook bij de mayonaise fabriek. Ik ga dit seizoen vervolgen met ochtendrondes. Niet meer turen naar daken maar naar glazen deuren van gebouwen. Dat ik daar niet eerder aan gedacht heb.

Maar eerst komt Jan (v Laarhoven) met zijn drone. Bij de tot nu toe meest populaire daken, vraag ik toestemming om met dit begerenswaardig gadget polshoogte te mogen nemen. Ik kan me de ongerustheid voorstellen als men thuis op de computer ziet dat er gespioneerd wordt. De recepten van Jean Baton mayonaise en 'Grunchy, the wow-it's-vegan bacon' (een pand verderop) zijn natuurlijk strikt geheim. Prachtige scherpe beelden laten geen scholekster zien, helaas.

Behalve moderne techniek is ook een beetje geluk nodig om te kunnen vaststellen of de Française en de vrouw uit de Zeeuwse Delta hier dit seizoen gezonde jongen kunnen groot brengen.

Een scholekster paring in het gras heb ik kunnen vastleggen. Dan komt van een exemplaar een stel poten in beeld, zou je denken. Maar dat blijkt in de praktijk toch lastiger. Slechts een poot is in beeld en

dat sluit de Française uit. Zij draagt haar ring van het Parijse vogeltrekstation namelijk rechts. Het zijn de details die informatie in zich dragen.

Op 29 mei j.l. zie ik een ooievaar als levende drone boven de daken zweven, traag en zonder geluid, de blik naar beneden gericht. Een half uur later staat een scholekster zonder ring op het dak van de mayonaise fabriek. Dan verschijnt een stukje achter hem de kop van nummer twee en zij voegt zich bij hem; het is de Zeeuwse Delta vrouw BLR-o8RA. Toch een broedgeval of een tussenstation? Ze beginnen allebei hard te roepen, verplaatsen zich naar de rand en vliegen samen richting De Brand. Als er eieren of kleine jongen zijn dan verlaten ze toch niet allebei de nestplaats? Dat is mijn eerste gedachte. Maar Bruno Ens van Stichting Onderzoek Scholeksters (SOS) ontdekte met zenderonderzoek op Texel dat als er te weinig voedsel te halen is voor de jongen, de ouders soms kilometers moeten vliegen om emelten en wormen te vinden. De jongen worden noodgedwongen te lang alleen gelaten en zijn prooi voor meeuwen, reigers en roofvogels (ook voor ooievaars, weet ik nu). Na Hemelvaart het dak maar weer op, dat lijkt me de juiste volgorde. Dan weten we misschien of het zwevende symbool van het leven jong leven op het dak heeft opgegeten.

foto'sgemaaktdoorleden

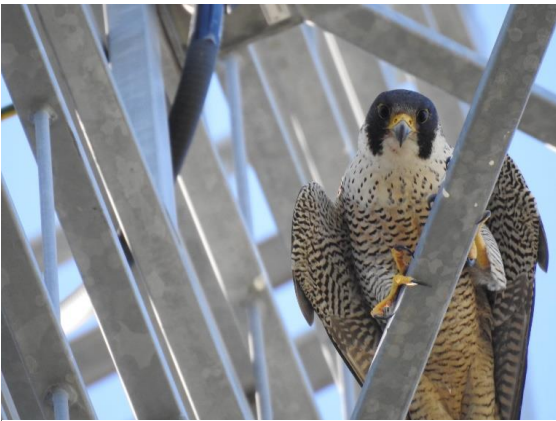
Keno Vrisekoop Fluitert

Danny van Eck Zomertortel

Frans van Gils Grauwe klauwier

Corine Goldschmidt Slechtvalk

Wilna Boink Spotvogel

Keno Vrisekoop Gele kwikstaart